

Gemeente Rotterdam

Onderwerp: gevraagd advies over PvE Hofbogenpark

Gebied Noord

Bezoekadres: Eudokiaplein 35
3037 BT ROTTERDAM
Postadres: Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Internet: <http://www.rotterdam.nl/noord>

Retouradres: Postbus 70012 3000 KP Rotterdam

Van: Wijkraad Bergpolder
Telefoon: 010 - 267 2123
E-mail: gebiedscommissies@rotterdam.nl

College van Burgemeester en wethouders
T.a.v. Wethouder B. Wijbenga
Postbus 70012
3000 KP ROTTERDAM
3 0 0 0 K P

Uw brief van: 24-3-2021
Uw kenmerk: P21-00023-NO-Hofbogenpark
Ons kenmerk: GB- BSD-WRBP-3833050
Bijlage(n):

Datum: 4 mei 2021

3833050

Geachte wethouder,

Van mw. drs. M.K.C. Keverling MGM Afdelingshoofd Ruimtelijk Ontwerp & Advies van het cluster SO hebben wij op 24 maart 2021 het verzoek gekregen onder het referentienummer GB-IP21-00023-NO advies uit te brengen op het concept Programma van Eisen (PvE) voor het ontwikkelen van het IP21-00023-NO-Hofbogenpark.

Als eerste willen wij kwijt dat wij blij zijn met deze mogelijkheid onze inbreng te geven op dit PvE. Het is een prachtig project wat een mooie aanvulling wordt voor wijk en stad. De Wijkraad Bergpolder kijkt dan ook met veel interesse uit naar de ontwikkeling. Het project heeft biodiversiteit hoog in het vaandel staan, en ook volgt er op het Hofbogendak een hoogwaardige groenvoorziening. Dat is voor een wijk als Bergpolder zeer wenselijk, aangezien er vanuit de wijk wordt aangegeven dat er behoefte is aan meer en kwalitatief groen. Naast het nu voorliggende PvE over de inrichting op het dak gaat de visie op de Hofbogen, volgens het Masterplan Hofbogen, in zijn totale context over dit plan inclusief de aanliggende openbare ruimte. Als Wijkraad vinden wij het dan ook moeilijk nu advies uit te brengen op dit PvE terwijl dit sterke samenhang heeft en zelf gedomineerd wordt door de ontwikkelingen die op maaiveld gebeuren. Naast toekomstig gebruik van de bogen zelf die voor een behoorlijke mate de sfeer op maaiveld gaat bepalen gaat het ook over het behoud en ontwikkelen van de kwaliteit en gebruikswaarde van de buitenruimte op maaiveld. Voor de bewoners zullen er daarom antwoorden moeten komen op aspecten die niet in dit PvE zijn meegenomen maar wel een direct gevolg zijn van het doorontwikkelen van het Hofbogenpark op het dak van de Hofbogen.

Ons eerste aandachtspunt gaat dan ook uit naar het waarderen, respecteren en daarmee behouden van het huidige groen in de wijk. Vanuit de wijk worden wij hierop aangesproken en wij willen daarom als wijkraad ook benadrukken en adviseren dat de ontwikkeling van het Hofbogenpark niet ten koste moet gaan van het huidige groen in de wijk.

Vanuit de wijk zijn nu drie punten aangewezen die belangrijk zijn om te behouden in de huidige staat en waarbij dit bestaande groen uitgangspunt moet zijn voor het ontwerp van dit IP Hofbogen, maar ook voor het bredere plan waarbij het maaiveld van de omgeving in de lijn van het Masterplan Hofbogen worden aangepakt. Dit zijn: het Tak van Poortvliet-park, De Tuin van Noord aan de Gordelweg en de bomen aan de Insulindestraat.

Volgens de schetsontwerp van het Masterplan van de Hofbogen, welke de ambitie schetst van de belangrijke thema's recreatieve routes/verblijf, klimaatadaptatie en biodiversiteit, lijkt het erop dat deze plekken aangepast moeten gaan worden ten behoeve van het Hofbogenproject. Het beeld ontstaat dat daarbij niet vanuit de bestaande kwaliteiten wordt beredeneerd, maar dat bestaande kwaliteiten moeten wijken voor de inrichting op en rond de Hofbogen. Hierdoor kan een beeld ontstaan van een roekeloos bomenkappen en verwijderen van het beperkte groen in de wijk. Een voorbeeld hiervan is de onrust die is ontstaan rond de bomenkap in de Vijverhofstraat. Het verwijderen van gezonde bomen is zeer onwenselijk omdat deze hard nodig zijn voor de luchtkwaliteit, de afwatering en de algehele kwaliteit in de straat. Het terugplaatsen van bomen heeft zeker de eerste 10 jaar niet hetzelfde effect als de bomen die er nu staan. De ontwikkeling van de Hofbogen en directe omgeving ter hoogte van de Kop van het Tak van Poortvlietpark vraagt om extra aandacht. Voor het Tak van Poortvlietpark is de groenbeleving van het totale park van grote waarde voor de wijk en haar bewoners. Daarnaast zijn de Hofbogen op deze plek zeer authentiek en samen met het Park verdient deze plek het om gewaardeerd te worden en kwalitatief te verbeteren. De bewoners in dit gebied hebben een duidelijk mening en willen inhoudelijk meedenken in de ontwikkelingen die hier gaan plaatsvinden.

Aan het eind van de Hofbogen bij de Gordelweg moet een goede aansluiting komen op het Noordelijkrandpark rond het Noorderkanaal. Dit is nog nooit als park benoemd, maar werkt voor de wijk wel in die hoedanigheid. Naast dat het gebied behoorlijk intensief wordt gebruikt door wandelaars en andere gebruikers is dit een belangrijke ecologische route door de stad. Ecologie en bestaande groenkwaliteiten moeten daarom leidend zijn in de planontwikkeling. Een aantasting hiervan is niet wenselijk en heeft consequenties voor het flora en fauna aldaar. Onderdeel van dit gebied is het Hof van Noord met onder andere de Vredestuin. De Vredestuin is een groene oase met onder andere bijenhôtels en een moestuin welke een belangrijke schakel en onderdeel is van het bijenlint.

We willen daarom dringend adviseren uit te gaan van het bestaande groen en bomen waaromheen de doorontwikkeling van deze planvormingen worden gerealiseerd.

Omdat dit PvE zich richt op het dak, de stijgpunten en de 'aanlandingen' daarvan op het maaiveld en het Masterplan Hofbogen uitspraken doet over de context in het netwerkpark zijn wij als wijkraad van mening dat de directe maaiveld omgeving rond in ieder geval de stijgpunten met de indeling van onderdelen als groeninpassing, wegprofielen en (loop-)routes onderdeel van dit PvE moeten zijn. Omdat naast de uitwerking van dit Masterplan separaat een PvE wordt opgesteld voor de aanliggende straten en straten haaks op de Hofbogen kunnen hierdoor hiaten in de planvorming ontstaan.

Kunnen de locaties waarbij aanpassingen gedaan moeten worden aan de buitenruimte ten behoeve van de inrichting op de Hofbogen of ten behoeve van de te plaatsen opgangen onderdeel worden van dit PvE en IP?

De Wijkraad Bergpolder wil met klem adviseren om de twee opgangen met een lift, te weten aan het Tak van Poortvliet-park en de Gordelweg, te plaatsen aan de oostzijde. Dit heeft primair als voordeel dat er geen groen opgeofferd hoeft te worden aangezien er op beide plekken aan de oostzijde geen groen is en vooral steen wat opgeofferd wordt. De wijkraad Liskwartier heeft aangegeven, graag mee te willen denken over alternatieve, groenere oplossingen voor deze twee opgangen.

De Wijkraad snapt dat er opgangen en liften geplaatst moeten worden: het park moet voor iedereen toegankelijk zijn en bovendien veilig. De Wijkraad Bergpolder zet wel vraagtekens bij het aantal opgangen in Bergpolder: er komt in het huidige ontwerp een behoorlijke druk op Bergpolder met om de 200 a 250 meter een opgang. Een vraag die de Wijkraad graag beantwoord ziet, is waarom er is gekozen voor deze opstelling en niet voor bv een opgang om de 400 a 500 meter?

Ook zet de Wijkraad Bergpolder vraagtekens bij het advies van Crimson om alle opgangen aan de westkant te plaatsen, volgens Crimson vanwege cultuurhistorische motieven. De vraag is of dit over de gehele lengte van de Hofbogen zo is. Hiervoor moet naast de lange lengte ook goed gekeken worden naar de beeldwaarde van alle delen van de Hofbogen. Bijvoorbeeld rond onderdoorgangen en zeker in de kop van het Tak van Poortvlietpark is de beeldkwaliteit van de Hofbogen sterk van belang. Daarnaast zit in deze cultuurhistorische beoordeling de gedachte dat aanbouw niet passend is in de beeldkwaliteit van het monument. Het lijkt ons een uitdagende opgave om deze opgangen passend te krijgen in het beeld van het monument. Natuurlijk zijn lange lijnen daarbij waardevol, maar ook de plekken vormen daarbij een belangrijk uitgangspunt. Het advies van Crimson is in ons beeld daarom een beperkte beoordeling waarbij verfijning in hun advies zou moeten worden gevraagd.

Is deze beoordeling en advies in deze zin te verfijnen waardoor te zoeken is naar meer gedetailleerde uitwerking op de verschillende delen van de Hofbogen en niet alle opgangen aan de westkant gesitueerd hoeven te worden?

Als onderdeel hierbij zou ook gekeken moeten worden naar ruimte op het maaiveld om eventuele aanloop en parkeerbehoefte van fiets of auto te voorzien. Ook de toegangen voor mindervalide in de vorm van de liften zouden hierin meegenomen moeten worden.

Naast de gevolgen op het maaiveld zal er ook goed gekeken moeten worden naar aspecten van sociale veiligheid en privacy van de bewoners op het hoogte niveau van de Hofbogen. Bewoners die eerder op één hoog woonden en geen inkijk hebben gaan die nu wel ervaren. Inrichtingen op de Hofbogen, maar ook boomrichtingen op het maaiveld kunnen hier een belangrijke oplossingsrichting in vormen. Zoals al eerder gezegd doen nieuwe bomen er vele jaren over om een grote te hebben waarbij dit een oplossing kan vormen. Daarbij komt dat bomen in de winter geen blad hebben en daarom niet in deze functie kunnen voorzien. Ook zal het probleem meer ontstaan wanneer de zon is ondergegaan.

Wij willen daarom dringend adviseren om het sluiten voor het publiek van de Hofbogen in te laten gaan bij zonsondergang en niet op een vast tijdstip, ook in verband met de sociale veiligheid. Wel kan er gewerkt worden met vaste tijdstippen per periode in het jaar als daarmee maar is ingedekt dat er geen publiek op de Hofbogen is als het donker is.

Ook de aanloop naar de Hofbogen van publiek van buitenaf vindt de wijkraad een belangrijk punt van aandacht wat niet voldoende in dit PvE is opgepakt. Zo is het voorstelbaar dat een parkeergarage bij het Eudokiaplein of in de omgeving van de Gordelweg extra aanloop krijgt van publiek wat met de auto komt om het park te ontdekken. In een wijk met toch al een overdreven parkeerdruk moet hier vooraf over nagedacht worden en voorzieningen voor gemaakt of mogelijk gemaakt worden.

Ook vanuit mobiliteit moet er gekeken worden hoe met verkeersstromen om te gaan om en rond de Hofbogen en hoe deze in goede banen te leiden is, Woonstraten moeten daarbij ontzien worden en er moet gedacht worden aan het opvangen van publiek in daarvoor bedachte en eventuele aangelegde voorzieningen.

Als laatste willen wij nog kwijt dat wij ons zorgen maken over de gedachte te anticiperen op een toekomstige verbinding over de A20 voor fietsers. Naast dat dit niet nodig is omdat er meerdere fietsroutes zijn via bv het Schieplein of het viaduct is de belangrijkste angst dat er geen goede beperking mogelijk is om de fietsers niet op de rest van het Hofbogenpark te krijgen. Fietsen over de Hofbogen is hoe avontuurlijk dan ook niet wenselijk voor de gemoedsrust die voor het slagen en het draagvlak van dit plan noodzakelijk zijn.

Nogmaals willen wij aangeven dat wij blij zijn om onze inbreng vanuit de wijk te kunnen geven op dit concept PVE en gaan er vanuit dat onze punten een goede plek in het PVE zullen krijgen en in de verdere discussies en uitwerking van het IP deze aandachtspunten vanuit de wijk zwaar zullen wegen.

Wij kijken uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

namens wijkraad Bergpolder,

Technisch voorzitter
L. van Barneveld

Wijkmanager
R. Koch

Cc.:
Gemeenteraad